

* * UDKAST * *

Notat

vedrørende restancer

Viborg Kommune

Indhold

Indledning.....	3
Sammendrag.....	3
Restancer pr. 31/12 2013.....	4
Fordeling på typer af krav pr. 31/12 2013.....	5
Restance set i forhold til opkrævning.....	4
Afskrivninger.....	6
Afskrivninger 2013 fordelt på typer af krav og årsager.....	6
Restancer og afskrivninger i 2013 sammenlignet med andre kommuner.....	8
Hvad gør Viborg Kommune, når et krav ikke betales?	9
Hvad gør SKAT, når vi oversender kravet til inddrivelse hos SKAT?	10
Hvad kan Viborg Kommune gøre, for at nedbringe restancer og minimere vores afskrivninger?.....	12
Skal vi afvente den fulde implementering af EFI, og vil en fuld udnyttelse af systemet derved nedbringe restancerne?	12
Skal Viborg Kommune selv øge indsatsen omkring opkrævning ved at tilføre flere ressourcer til området?	12
Bilag 1	15
Figur 1. Udviklingen i Viborg Kommunes restancer fra 2009 til 2013	15
Figur 2. Fordeling på typer af krav fra 2009 til 2013	16
Figur 3. Udvikling i afskrivninger fra 2009 til 2013	17
Figur 4. Afskrivninger fordelt på stat og kommune andel.	17
Bilag 2	18
Handlingsplan for nedbringelse af restancer og minimere afskrivninger	18

Indledning

Dette notat er udarbejdet for at belyse udviklingen i borgere og virksomheders restancer til Viborg Kommune, herunder også hvor meget der er afskrevet af restancer, som ikke kan inddrives¹. Ligeledes er der beskrevet forslag til, hvilke muligheder der er for at nedbringe restancer² og minimere vores afskrivninger³.

Sammendrag

Andelen af restancer er faldet fra 2009 til 2013 fra 91,6 mio. kr. til 66,7 mio. kr.

Baggrunden herfor er primært en ændring i forældelsesreglerne⁴, som medførte ekstraordinære afskrivninger i 2011-2012.

Optrævningerne⁵ er steget med 10 mio. kr. i 2013 uden at afskrivninger er steget tilsvarende.

Der er afskrevet 6,0 mio. kr. i 2013, heraf er 2,4 mio. kr. vedrørende bortfald/forældelse, som vi vil kunne have mulighed for at påvirke.

Sammenlignet med Randers og Silkeborg Kommuner ligger Viborg Kommune lavere mht. restancer, men ligger til gengæld højere på afskrivning. Dette er en indikation af, at der er potentiale for, at bringe tallet længere ned.

Vi kan endvidere se, at vi ligger lavere på restancer på ejendomsskat og mellemkommunale betalinger end sammenligningskommunerne, og vi har allerede i dag indsatser på disse områder.

Mulige indsatsområder:

1. Afvente fuld implementering og udnyttelse af EFI-systemet, jf. Økonomaftalen.
2. Iværksættelse af tiltag i Viborg Kommune for nedbringelse af restancer - og derved afskrivninger - via systematisk opfølgning på restancer. Det estimeres, at der skal tilføres yderligere 2 årsværk med en deraf besparelse på 200.000 kr., som ikke vil påvirke drift, men give en likviditetsforbedring.

¹ Inddrivelse – at få skyldner til at betale.

² Restance - betegnelsen for et skyldigt beløb, når sidste betalingsfrist er overskredet.

³ Afskrivning - vi nedsætter værdien af et krav, fordi vi ikke længere har mulighed for at få pengene hjem. Bogføres ikke på drift, men tages af egenkapitalen.

⁴ Forældelsesregler - gæld kan blive "for gammel" og dermed kan vi ikke længere kræve pengene betalt. Der er lavet en "Forældelseslov", der beskriver, hvornår en gældspost er forældet.

⁵ Optrævning - betyder det samme som faktura eller regning og kan eksempelvis vedrøre daginstitution, p-afgift og miljøgebyr. I 2013 udsendte Viborg Kommune opkrævninger for knap 911 mio. kr.

Vi udsender en opkrævning, når vi har et krav mod en borger/virksomhed. Dette behøver ikke være i fysisk forstand – der er også tale om en opkrævning, når en borger eksempelvis betaler sin ejendomsskat eller daginstitution via BS.

Restancer pr. 31/12 2013

Viborg Kommunes totale tilgodehavende var pr. 31/12 2013 på 66,7 mio. kr., heraf skønnes det, at kommunens andel udgør 52,2 mio. kr. og statens andel udgør 14,5 mio. kr.

Andelen af restancer er faldet siden 2009 med 24,9 mio. kr. fra 91,6 mio. kr. til 66,7 mio. kr., jf. bilag 1, figur 1.

Faldet i restancen kan blandt andet forklares med store afskrivninger i 2011 og 2012, som kan skyldes ny forældelseslov fra 2008, hvor forældelsesfristerne blev ændret fra henholdsvis 20 til 10 år og fra 5 til 3 år.

Ligeledes er opkrævning af for meget udbetalt boligsikring/ydelse overgået – sammen med udbetalingen – til Udbetaling Danmark i marts 2013. Dette har bevirket et fald, idet der ikke er sket en tilgang af restancer.

Restanceopgørelsen indeholder ikke skyldige renter, idet renter ikke indgår i KL's statistik. Rente-restance var pr. 31/12 2013 4,1 mio. kr.

Til orientering fremgår fordelingen af typer af krav i bilag 1, figur 2.

Restance set i forhold til opkrævning

Vi kan trække data på opkrævninger 2 år tilbage, og i 2012 var der opkrævninger for ca. 901 mio. kr. og i 2013 ca. 911 mio. kr..

(i 1.000 kr.)	Restancer 31.12	Afskrivninger	Total opkrævet
2012	69.485	11.404 (se note)	900.632
2013	66.721	6.047	910.633

Note: Andel af afskrivning på grund af forældelse var 2,3 mio. kr. højere i 2012 primært som følge af lovændring.

Total opkrævet er steget med 10 mio. kr. uden at afskrivningerne er steget tilsvarende, også når der er taget højde for lovændringen om forældelsesfrist.

Fordeling på typer af krav pr. 31/12 2013

Opkrævning og restancer er pr. 31/12 2013 fordelt på følgende typer af krav:

Opkrævede beløb i 2013 og restancen ultimo 2013 (i 1.000 kr.)		
	Opkrævet	Restance ⁶
Kontanthjælp	7.068	16.095
Boligsikring/Boligydelse	616	6.845
Boligindskudslån	3.060	5.927
Mellemkommunale betalinger	143.718	6.108
Krav fra Vibohøj	725	2.304
Husleje	56.830	2.086
Gebyrer	0	2.018
Tilbagebetaling af pension	2.123	1.746
Krav fra HOS-gruppen	394	1.591
Daginstitutioner	96.398	1.494
Efterregulering friplads	1.624	1.356
Diverse krav - Job og Velfærd	11.785	1.304
Egenbetaling, anbragte børn	527	1.327
Ejendomsskat	351.424	1.195
For meget udbetalt dagpenge	1.053	1.194
Krav fra Revas	17.814	1.067
SFO	39.364	1.031
Madservice	30.475	760
For meget udbetalt løn	1.723	709
Biblioteksrestancer	18.313	597
Parkeringsafgifter	4.931	552
Øvrige	120.668	9.415
Total	910.633	66.721

⁶ Restance – den akkumulerede restance for dette krav. Kan altså indeholde flere år gamle restanceforhold.

⁷ Krav fra HOS-gruppen vedrører uretmæssigt udbetalt sociale ydelser, som borgere skal betale tilbage til Viborg Kommune.

HOS står for Helhedsorienteret sagsbehandling – et arbejde der går på tværs af kommunens forvaltninger og afdelinger. En kontrolgruppe forestår arbejdet og denne er organisatorisk placeret i Borgerservice og bemandedes af 2,5 medarbejdere.

Ud over at samarbejde på tværs i kommunen samarbejdes med politi, SKAT m.fl. Kontrolgruppens arbejde består i at håndhæve loven gennem:

- forebyggelse af socialt snyd
- stop af socialt snyd så tidligt som muligt
- sikring af at borgerne er berettigede til de ydelser, som de får, hverken mere eller mindre

Afskrivninger

I sammenhæng med faldet i restancer er naturligt en stor stigning i afskrivninger i årene 2011 (i alt 9,6 mio. kr.) og 2012 (i alt 11,4 mio. kr.) i forhold til tidligere niveau på ca. 6,1 mio. kr., jf. bilag 1, figur 3.

Udover ændringen i forældelsesloven kan det skyldes, at Viborg Kommune ikke får afbrudt forældelsen, hvorfor krav skal afskrives.

Staten dækker en del af afskrivningerne. I 2013 blev der afskrevet for i alt ca. 6,0 mio. kr., hvoraf kommunens andel udgjorde 4,6 mio. kr. og statens andel udgjorde 1,4 mio. kr., se bilag 1, figur 4.

Afskrivninger 2013 fordelt på typer af krav og årsager

Afskrivninger i 2013 er fordelt på følgende typer af krav:

Afskrivninger 2013 (i 1000 kr.)			
Kontanthjælp	1.113	Diverse regningskrav	261
Regninger, Job & Velfærd	1.037	Boligsikring/Boligydelse	258
Tilbagebetaling af pension	649	Indskud ældrebolig	149
Boligindskudslån	467	Parkeringsafgifter	139
Regninger, Teknik & Miljø	378	Regninger, Vibohøj	96
Gebyrer	368	Huslejer	77
Madservice	320	Øvrige	735
		Total	6.047

Afskrivninger vedrørende "Regninger, Job og Velfærd" indeholder f.eks. specialtandpleje, lån til uddannelse, egenbetaling anbragte børn, egenbetaling for institutionsophold og diverse regningskrav.

Vedrørende parkeringsafgifter udgør ca. 112.000 kr. afskrivninger på udenlandske biler.

Nedenfor fremgår fordeling på årsager vedrørende afskrivninger foretaget i 2013.

Årsag:	Afskrevet i 2013 (1.000 kr.)
Dødsboer	1.969 ⁸
Gældssanering/konkurs	514
Bortfald/forældet	2.439 ⁹
Retur fra SKAT	498 ¹⁰
Renter/gebyr	627
Total	6.047

Af de angivne årsager har vi mulighed for at påvirke krav der bortfalder på grund af forældelse.

⁸ Afskrivningsårsag "Dødsboer" - Krav, hvor det ikke har været muligt at få dækket restancen ved opgørelse af boet.

⁹ Afskrivningsårsag "Bortfald/forældet" - Krav, hvor der ikke har været en betalingsevne hos restanten, eller der er ikke lavet en forældelsesudsættende handling – fx gældserkendelse eller retslig tiltag.

¹⁰ Afskrivningsårsag "Retur fra SKAT" - Krav, der har været til inddrivelse hos SKAT, men returneret med oplysning om, at kravet skal afskrives. Dette kan være på grund af forældelse eller SKAT har vurderet, at der ikke er en betalingsevne hos restanten.

Restancer og afskrivninger i 2013 sammenlignet med andre kommuner

Viborg Kommune har forespurgt Silkeborg og Randers Kommuner om, hvad deres restancer udgjorde pr. 31.12.2013, og hvad kommunerne har afskrevet i 2013.

Restancer pr. 31.12.2013 (i 1.000 kr.)	Randers	Silkeborg	Viborg
Ejendomsskat	8.741	3.153	1.195
Retsafgifter	146	46	14
Gebyrer	2.445	550	2.018
Forbrugsafgifter	2.084	0	69
Daginstitutioner	3.584	4.928	3.881
Husleje	164	21	2.086
Parkeringsafgifter	691	233	552
Boligindskudslån	10.343	9.853	5.927
Boligydelseslån	126	0	206
Boligsikring/Boligydelse	4.260	8.124	6.845
Kontanthjælp	18.177	15.436	16.095
For meget udbetalt løn	1.011	387	709
Øvrige civilretlige krav	10.617	12.956	10.951
Mellekommunale betalinger	18.416	10.444	6.108
Øvrige restancer	13.945	11.945	10.065
Total	94.750	78.076	66.721

Afskrivninger 2011 (i 1.000 kr.)	5.817	7.153	9.593
Afskrivninger 2012 (i 1.000 kr.)	4.335	5.302	11.404
Afskrivninger 2013 (i 1.000 kr.)	3.175	5.040	6.047

Indbyggere pr. 1/1 2014	96.343	89.633	94.486
-------------------------	--------	--------	--------

¹¹ Der kan være forskel på, hvor mange typer af krav kommunerne opkræver via ejendomsskat. Bemærk, disse krav kan i stedet fremgå under "øvrige" kommunerne imellem.

¹² Viborg Kommune står ikke længere for opkrævning af forbrugsafgifter. Bemærk, at restance kan fremgå under "øvrige" kommunerne imellem.

¹³ Restancer på huslejer for Randers og Silkeborg Kommuner er ikke opgjort særskilt, men er indeholdt i "øvrige". Dog oplyses det af Silkeborg Kommune, at man ikke har store restancer på huslejer.

¹⁴ Silkeborg Kommune oplyser, at man ikke har afskrevet alle restancer, som er forældet efter den nye forældelseslov. Dette sker løbende eller når sagerne kommer retur fra SKAT, hvilket forklarer en del af årsagen til, at Viborg Kommune har højere afskrivninger i 2011 og 2012.

Viborg Kommunes restance ser umiddelbar fin ud i forhold til Randers og Silkeborg Kommuner. Til gengæld afskriver Viborg Kommune væsentlig mere end sammenligningskommunerne og dette indikerer, at der er potentiale for at få afskrivningerne nedbragt.

Viborg Kommune har en mindre restance på ejendomsskat. Dette kan blandt andet forklares med, at Borgerservice forsøger at inddrive restancerne forinden krav oversendes til SKAT – blandt andet ved personlig kontakt til restanter, hvis betaling endnu ikke er sket efter udsendelse af rykkerskrivelser.

Viborg Kommune har ligeledes fokus på mellemkommunale betalinger - afregninger kommunerne imellem på det specialiserede socialområde – hvor Økonomi og fagforvaltningen i samarbejde følger op på restancer.

Derfor ser vi en mulighed for, at fokus på øvrige områder ligeledes kan give en positiv effekt.

Hvad gør Viborg Kommune, når et krav ikke betales?

Når et krav ikke bliver betalt udsender Viborg Kommune et rykkerbrev, hvor der – efter gældende lovgivning – opkræves morarenter og et rykkergebyr på enten 250 kr. eller 100 kr. i henhold til byrådsbeslutning.

Samtidig overføres der en oplysning til SKAT om, at borgeren/virksomheden skylder Viborg Kommune penge, og vi ønsker modregning i en eventuel overskydende SKAT, overskydende moms eller børnefamilieydelse. Modregning i børnefamilieydelse kan kun ske for bestemte typer af krav – f.eks. daginstitution, SFO og efterregulering af friplads.

Hvis kravet ikke bliver betalt inden fristen – som fremgår af rykkerbrevet – sendes der automatisk en besked til SKAT om, at kravet nu må gå til inddrivelse hos SKAT.

Automatisk besked til SKAT sker for hovedparten af kravene, men ikke alle. På krav der ikke sendes automatisk kræves der en manuel behandling fra sagsbehandleren i Borgerservice før kravet sendes til inddrivelse. F.eks. kan nævnes ejendomsskat, hvor der sendes 2 rykkerbreve og efterfølgende forsøges kontakt til borger/virksomhed om betaling. Endvidere kan nævnes kontanthjælp, hvor der skal ske en fastsættelse af betalingsevne og manglende betaling af denne, før kravet må sendes til inddrivelse.

En gang årligt udsender Viborg Kommune en saldoopgørelse, hvor borgere/virksomheder bliver gjort opmærksomme på deres restance til Viborg Kommune.

I januar måned 2014 udsendte Viborg Kommune 5867 saldoopgørelser.

Der indgås endvidere betalingsaftaler, hvor borgere har mulighed for at afdrage på deres restancer til Viborg Kommune.

(i 1.000 kr.)	2012	2013
Restancer med betalingsaftale pr. 31/12	15.176	12.765
Aftalebetalinger i året	7.586	7.030

Der er fra 2012 til 2013 en nedgang i restancer med betalingsaftaler på 2,4 mio. kr., som er et resultat af færre betalingsaftaler, hvilket også har medført, at vi har fået 556.000 kr. mindre i aftalebetalinger i 2013.

Betalingsaftaler indgås kun, når borger retter henvendelse om dette. Endvidere er der restancer som er sat i bero, fx på grund af manglende betalingsevne eller tvist.

Hvad gør SKAT, når vi oversender kravet til inddrivelse hos SKAT?

I 2005 blev opgaven omkring inddrivelse af restancer flyttet fra kommunerne til SKAT sammen med flere pantefogeder og sagsbehandlere.

Inddrivelse af kommunernes restancer sker nu i EFI (Ét Fælles Inddrivelsessystem) – et nyt system, som SKAT tog i brug 1. september 2013. Om EFI skriver SKAT:

at, der skal ske en markant forøgelse af automatisering og effektivisering af arbejdsgange mellem fordringshaver¹⁵ og Inddrivelsesmyndigheden (SKAT) - blandt andet øget digitalisering af inddrivelsesopgaver, automatisering af inddrivelsesforløb, styring af inddrivelsesindsatsen og helhedsorienteret behandling af sagerne via overblik over en given kundes (restant) gæld og betalingsaftale.

at, I EFI vil alle kunder (restanter) blive vurderet med hensyn til betalingsevne og -vilje. I det omfang det er muligt, vil der ud fra en inddrivelsesstrategi, blive iværksat automatiske tiltag over for kunden.

Når Viborg Kommune har oversendt et krav til SKAT, kan der ske automatisk modregning i en eventuel overskydende skat, overskydende moms eller børnefamilieydelse. Modregning i børnefamilieydelse kan kun ske for bestemte typer af krav – f.eks. daginstitution, SFO og efterregulering af friplads.

Når et krav overgår til inddrivelse udsender EFI rykkerskrivelse til restanten. SKAT kan indgå betalingsaftaler med restanten, foretage lønindeholdelse hos arbejdsgiver, sende fortrinsberettigede krav eks. ejendoms-skat til advokat med henblik på tvangssalg, foretage udlæg m.v. - muligheder for inddrivelse afgøres af typen af krav. Derudover kan SKAT foretage afskrivninger af fordringshavers krav.

¹⁵ Fordringshaver - person eller institution som har et økonomisk retskrav på anden person/institution

I EFI opereres der med en uddækningsrækkefølge for inddrivelse af fordringer. Fordringer opdeles i tre kategorier:

1. Bøder
2. Underholdsbidrag
3. Andre fordringer

Kommunernes fordringer indgår i kategori 3, og der er således 2 fordringskategorier, der skal dækkes før kommunens krav. Her er kravene prioriteret i den rækkefølge kravene er modtaget hos EFI, hvor f.eks. også DR, Statens Uddannelsesstøtte og andre også gør deres krav gældende.

Når SKAT har modregnet eller inddrevet restancer, afregnes disse penge til fordringshaver en gang ugentligt.

Nedenfor fremgår Viborg Kommunes restancer der er fremsendt til SKAT og indbetalinger afregnet fra SKAT for perioden 2011 - 2013:

	2011	2012	2013
Saldo - oversendt til SKAT (i 1.000 kr.)	27.115	27.525	27.370
Indbetalt fra SKAT (i 1.000 kr.)	16.265	15.685	10.010

Som det fremgår af ovennævnte opgørelse, er der afregnet en del mindre i 2013 i forhold til 2011 og 2012 - implementering af EFI startede op i september 2013.

Hvad kan Viborg Kommune gøre, for at nedbringe restancer og minimere vores afskrivninger?

Skal vi afvente den fulde implementering af EFI, og vil en fuld udnyttelse af systemet derved nedbringe restancerne?

I økonomaftalen for 2015 konkluderes, at de kommunale restancer fortsat er på et højt niveau. Regeringen og KL er derfor enige om at fastholde fokus på at styrke den fælles opkrævnings- og inddrivelsesopgave, herunder optimering af rykkerforløb, og at videreføre partnerskab om inddrivelse. EFI skal understøtte en effektiv inddrivelse, og parterne vil fortsat følge implementeringen af EFI tæt med henblik på at undgå, at idriftsættelsen af systemet påvirker restanceinddrivelsen negativt.

Derudover er der aftalt, at man vil arbejde for at tilpasse lovgivningen på forskellige områder. F.eks. at tillægge afgørelser om modregning en forældelsesafbrydende virkning og mulighed for at lønindeholde for biblioteksrestancer.

Implementering af EFI startede i september 2013 og efter udmeldingerne i pressen p.t., så er der stadig en del udfordringer for SKAT før systemet kører i fuld drift.

Dette omhandler blandt andet store tab/afskrivninger i forbindelse med manglende afbrydelse af forældelse af krav i EFI. SKAT har dog udmeldt, at kommunerne ikke er ramt af dette.

Det er en mulighed, at afvente disse tiltag, det vil dog ske uden for kommunens kontrol.

Skal Viborg Kommune selv øge indsatsen omkring opkrævning ved at tilføre flere ressourcer til området?

Viborg Kommune kan selv opstarte et mere proaktivt forløb om kommunens tilgodehavender generelt. Det vil forudsætte, at de nødvendige og kvalificerede ressourcer tilføres opkrævningsarbejdet.

P.t. anvendes der i Borgerservice ca. 1 årsværk til opkrævning - til f.eks. besvarelse af henvendelser vedrørende opkrævninger og rykkerskrivelser, oprettelse af betalingsaftaler - hvis borger henvender sig om dette - og oprettelse af henlæggelser af restancer på grund af manglende betalingsevne eller tvist. Der sker p.t. ingen opfølgning af brudte betalingsaftaler eller ophørte henlæggelser.

Der er udarbejdet en handlingsplan for ovennævnte, som er vedlagt som bilag 2.

I overordnet træk går handlingsplanen ud på følgende:

- Projektet køres forsøgsvis i to år, hvor i alt 3 årsværk arbejder med opkrævnings- og inddrivelsesopgaver, hvorefter ordningen revurderes, såfremt nedenstående forudsætninger viser sig ikke at holde.
- Der skal tilføjes 2 årsværk til en merudgift på 800.000 kr.
- De årlige afskrivninger forventes at kunne nedbringes med 1 mio. kr. pr. år projektet kører.
- Forventet ekstra inddrivelse på 1 mio. kr.
- Forventet nettoindtægt på 200.000 kr.

Det er vigtigt at gøre opmærksom på følgende:

- Da den ekstra inddrivelse ikke bogføres i driftsregnskabet vil projektet betyde en udgift i driftsresultatet på 800.000 kr. og en positiv påvirkning af kassebeholdningen på 1 mio. kr.
- Bemærk, at udefrakommende forhold kan påvirke borgers og virksomheders evne til at betale deres restancer. Derudover kan der ske en stigning i afskrivninger på grund af konkurs- og dødsboer.

I planen beskrives der følgende indsatsområder:

- **Betalingsaftaler**

Ved at lave en betalingsaftale (afdragsordning) med borgeren, nedbringes restancen, hvis aftalen overholdes. Ved betaling af første afdrag erkender borgeren samtidig sin gæld, derved udvides forældelsen fra 3 til 10 år, det er uanset beløbets størrelse, og der kan derfor med fordel indgås betalingsaftaler på selv små beløb.

- **Gældserkendelse**

Hvis borgeren underskriver en gældserkendelse udvides forældelsesfristen fra 3 til 10 år - en indsats for at få denne underskrift kan nedbringe antallet af afskrivninger med årsagen "Bortfald/forældet". En del af disse bruges på borgere der på nuværende tidspunkt ingen betalingsevne har, og med en tidshorisont på 10 år er der større chance for, at der kommer en betalingsevne inden kravet forældes. Det kunne fx være borgere på SU, som på et senere tidspunkt forhåbentlig får et arbejde og dermed en bedre betalingsevne.

- **Kommunale områder**

Man kan med fordel koncentrere indsatsen på rent kommunale krav, da der på disse krav ikke skal afregnes refusion til Staten. Udbyttet af indsatsen kommer kun kommunen til gode.

- **Opfølgning**

Det er vigtigt, at der sker opfølgning på alle tiltag, da det ellers kommer til at virke som tomme trusler over for borgeren, og dermed får indsatsen ikke den ønskede effekt.

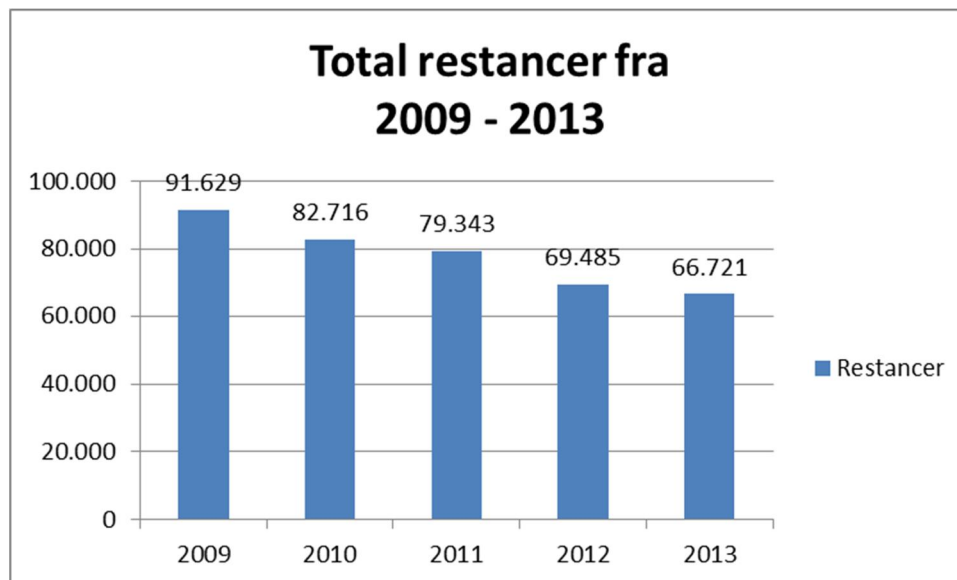
- **Synliggørelse af tiltag i medierne**

Hvis man vælger at igangsætte nogle af ovenstående tiltag, kunne man med fordel synliggøre det over for borgerne via lokale medier - som man gjorde, da HOS-gruppen blev dannet.

Indsatsen på opkrævnings- og inddrivelsesarbejdet sker fra Borgerservice, herunder også kontakten med restanterne. Resultater af indsatsen og systemmæssig understøttelse, herunder support og vejledning sker fra Team Systemoptimering i Økonomi. Der skal afholdes løbende opfølgingsmøder, hvor resultater og indsatsen evalueres og diskuteres.

Bilag 1

Figur 1. Udviklingen i Viborg Kommunes restancer fra 2009 til 2013

(i 1.000 kr.)

INFO:

Restance: De krav kommunen har til gode, hvor betalingsfristen er overskredet.

Opgørelsen indeholder ikke skyldige renter - tilgodehavender på renter var pr. 31/12-13 4,1 mio. kr.

I oktober 2012 overgik opkrævning af underholdsbidrag til Udbetaling Danmark og er derfor ikke medtaget i ovennævnte opgørelse.

Bilag 1

Figur 2. Fordeling på typer af krav fra 2009 til 2013

Restancer fordelt på KL's statistikgrupper					
(i 1.000 kr.)	2009	2010	2011	2012	2013
Ejendomsskat	2.197	1.854	985	1.093	1.195
Retsafgifter	190	149	56	24	14
Gebyrer	2.166	2.220	2.199	2.107	2.018
Forbrugsafgifter	906	458	183	81	69
Daginstitutioner	1.363	1.555	1.713	1.487	1.494
Husleje	1.803	1.473	1.389	1.663	2.086
Parkeringsafgifter	469	488	589	534	552
Boligindskudslån	5.206	5.825	6.337	6.731	5.927
Boligydelleslån	99	163	555	683	206
Boligsikring/Boligydelse	8.525	8.721	8.541	8.456	6.845
Kontanthjælp	19.091	17.509	16.239	15.389	16.095
For meget udbetalt løn	438	421	631	683	709
Øvrige civile retlige krav	24.312	19.307	21.433	13.647	13.338
Mellemkommunale betalinger	17.657	12.653	8.886	6.452	6.108
Øvrige restancer	7.207	9.920	9.607	10.455	10.065
Total	91.629	82.716	79.343	69.485	66.721

I oktober 2012 overgik opkrævning af underholdsbidrag til Udbetaling Danmark og er derfor ikke medtaget i ovennævnte opgørelse.

Kommentarer til udvalgte statistikgrupper:

Boligindskudslån

Der gøres opmærksom på, at til og med 2012 indgik renterestancen på boliglånene i ovennævnte tal. Efter overgang til nyt boliglånssystem i 2013 indgår renterestancen ikke i tallet for 2013, men i stedet i kommunens samlede tilgodehavende på renter. Rentebeløbet udgør ca. 1,4 mio. kr.

Boligsikring/boligydelser

Oprævnningen af for meget udbetalt boligsikring/ydelser overgik - sammen med udbetalingen - til Udbetaling Danmark i marts 2013. Dette har resulteret i, at der ikke er sket en tilgang af restancer på disse krav.

Øvrige civile retlige krav

Gruppen dækker blandt andet over diverse regningskrav fra de forskellige forvaltninger, krav fra Revas, erstatningskrav fra biblioteket og billån m.v.

Det skal bemærkes, at restance på billån – der pr. 31/21-2013 udgjorde 5,4 mio. kr. - er et lån, idet borgeren afdrager billånet over 6 år.

Mellekommunale betalinger

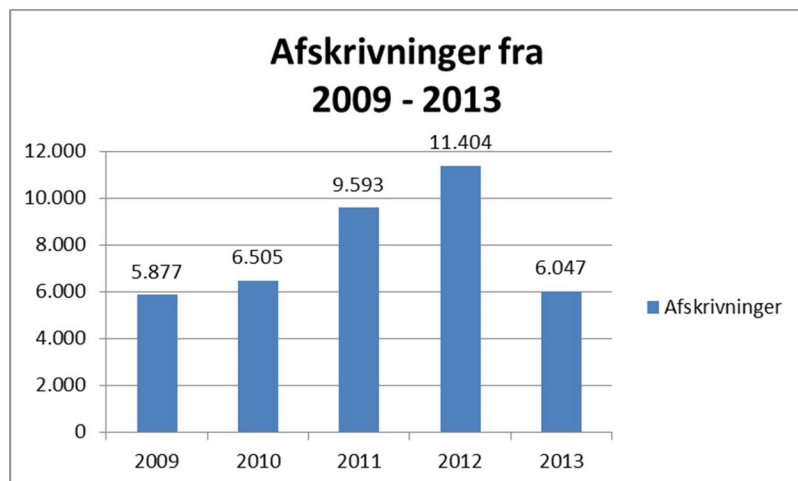
Afregninger kommunerne imellem på det specialiserede socialområde.

Øvrige restancer

Gruppen dækker blandt andet over forældrebetaling til SFO, efterregulering af friplads, tilbagebetaling af pension, egenbetaling for anbragte børn, for meget udbetalt dagpenge, madservice og krav fra HOS-gruppen (gruppen for helhedsorienteret sagsbehandling).

Bilag 1

Figur 3. Udvikling i afskrivninger fra 2009 til 2013

(i 1.000 kr.)

INFO:

Afskrivning: Krav som kommunen ikke længere har mulighed for at indkræve. Dette kan skyldes forskellige årsager fx konkurs, dødsbo eller forældelse. Afskrivninger påvirker kommunens kassebeholdning i negativ retning, da det er penge der aldrig bliver betalt.

Figur 4. Afskrivninger fordelt på stat og kommune andel.

	2009	2010	2011	2012	2013
Afskrivninger i alt	5.877	6.505	9.593	11.404	6.047
Statens andel i alt	2.454	1.945	3.257	3.230	1.463
Vores tab i alt	3.423	4.560	6.336	8.174	4.584

(i 1.000 kr.)

Bilag 2

Handlingsplan for nedbringelse af restancer og minimere afskrivninger

Et aktiv arbejde med de nødvendige ressourcer og fokus på kommunens restancer kan gøre det klart for borgere i Viborg Kommune at restancer skal betales. I dag er indsatsen minimal på grund af andre arbejdsopgaver og manglende ressourcer, og det har resulteret i, at der er foretaget mange afskrivninger på grund af forældelse og bortfald.

Det skal nævnes, at afskrivninger ikke bogføres i drift, men nedbringelsen af afskrivningerne betyder penge i kommunekassen og derved forbedret likviditet.

Område

Det foreslås, at der gøres en indsats for inddrivelse af restancer på et afgrænset område – f.eks. indenfor grupper hvor det helt eller delvist drejer sig om "kommunale kroner":

Forslag til områder:	Restance pr. 31/12 2013 (i 1.000 kr.)
Biblioteks bøder/erstatninger	597
Husleje	2.086
Personlige tillæg	176
Boligsikring (statsrefusion 50%)/Boligydelse (statsrefusion 75 %)	6.845
For meget udbetalt løn	709
Diverse regninger fra Job & Velfærd	1.304
Diverse regninger fra Kultur, Service & Event	136
Diverse regninger fra Teknik & Miljø	597
Diverse regninger fra Beredskabsforvaltningen	263
Diverse regninger fra Økonomistaben	278
I alt	12.991

Indsats

Indsatsen er proaktiv. Alle krav gennemgås og det vurderes, om der vil være belæg for, at forsøge inddrivelse af restancen hos borgeren.

Betalingsaftale:

Borgeren kontaktes via telefon eller brev med forslag til indgåelse af en betalingsaftale på restancen.

Der tilbydes også aftaler på "mindre aftalebeløb" – vurderet ud fra borgerens betalingsevne.

Ved aftaleindgåelse foreligges borgeren muligheden for, at kunne tilmelde aftalen Betalingservice.

Gældserkendelse:

Hvis borgeren ikke har en betalingsevne, forsøges en gældserkendelse, hvor borgeren erkender sin gæld og forældelsen ændres fra 3 til 10 år.

Der vil således være mulighed for at lave en betalingsaftale på længere sigt, hvis borgerens betalingsevne fremover skulle blive bedre.

Ressourcer/gevinstmulighed

I Borgerservice arbejder p.t. ca. 1 årsværk med opkrævning. Det anslås, at der bør tilføres minimum yderligere 2 årsværk til ovennævnte indsats.

Det vurderes, at igangsættelse af arbejdet med nedbringelse af tilgodehavenderne vil betyde en merudgift til afsættelse af ressourcer på ca. 800.000 kr. årligt.

Ved afsættelse af ressourcer forventes det at kunne nedbringe de årlige afskrivninger med 1 mio. kr. pr. år projektet kører på grund af forældelsesfristen forlænges ved erkendelse af gæld, samt en ekstra indrivelse på 1 mio. kr. ligeledes pr. år projektet kører – selvfølgelig under forudsætning af, at de nødvendige og kvalificerede ressourcer fortsat er afsat.

Den forventede nettoindtægt på 200.000 kr. pr. år vil ikke fremgå som en driftsindtægt i kommunens regnskab - driftsregnskabet vil blive påvirket med en udgift på 800.000 kr., mens kassebeholdningen vil blive positivt påvirket med 1 mio. kr.

Tidsplan

Det vil være muligt at starte indsatsen fra 2015.

Opfølgning

Der udarbejdes kvartalsvis statistik indeholdende saldo på restancer, indbetalinger, antal betalingsaftaler og antal gældserkendelser.

Der skal ske en løbende opfølgning på brudte aftaler. Ligeledes, minimum hvert halve år, sker der en opfølgning på gældserkendelser for, om borgeren har fået en betalingsevne.

Succeskriterier

Det vigtigste succeskriterium ved indsatsen er, at kommunens afskrivninger falder, herunder med special indsats på afskrivninger foretaget på baggrund af "forældelse/bortfald".

Der skal dog tages højde for, om der sker en stigning i den årlige totale opkrævning af krav. En stigning kan påvirke restancen negativt.

Succeskriterierne – nedbringelse af restancer/penge i kassen og færre afskrivninger – opnås på forskellige måder i indsatsen:

Betalingsaftaler:

Med den første indbetaling på betalingsaftalen erkender borgeren sin gæld, og forældelsen ændres fra 3 til 10 år. Det giver opkrævningsafdelingen mulighed for at arbejde med inddrivelse af kravet i længere

tid, hvor der er god mulighed for, at restantens betalingsevne forbedres. Samtidig giver det også mulighed for modregning i eventuelt overskydende skat i en meget længere periode.

Gældserkendelse:

Ligeledes afbrydes forældelsen og udvides fra 3 til 10 år, hvis borgeren erkender sin gæld. Det betyder, at restanter der på nuværende tidspunkt ikke har en betalingsevne – fx fordi de modtager kontanthjælp eller SU – gennem den 7 år længere periode, kravet er gældende, formodentligt får en betalingsevne udelukkende ved, at de ikke længere modtager kontanthjælp eller SU.

Succeskriterierne opnås kun ved, at restancerne jævnlige gennemgås, samt at der laves opfølgning hos hver enkelt restant. Systemmæssigt er der god mulighed for at følge indsatsen med betalingsaftaler og gældserkendelser helt tæt. Det kræver dog, at der afsættes de nødvendige ressourcer, og at der holdes fokus på arbejdet med kommunens tilgodehavender.

Endeligt vil en holdningsændring hos restanterne også anses som et stort succeskriterium, en holdningsændring om at gæld og lånte penge skal betales tilbage. Ændring af den generelle holdning hos mange af restanterne er samtidig også nødvendig for at opnå de øvrige succeskriterier.